Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta
Viite: **E 2/2022 vp Valtioneuvoston selvitys: Meriliikennettä koskevien 55-valmiuspaketin ehdotusten vaikutukset**

Keskuskauppakamari kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi ja antaa kirjallinen asiantuntijalausunto otsikkoasiaan. Keskuskauppakamari yhtyy perusmuistiossa esille tuotuun Suomen kantaan sitoutumisesta Pariisin ilmastosopimukseen. Meriliikennettä koskevien 55-valmiuspaketin ehdotusten vaikutuksia arvioitaessa, **pidämme hyvänä, että kansallisia vaikutusarvioita on nyt täydennetty, erityisesti 55-valmiuspaketin aloitteiden yhteisvaikutusten osalta.**

Keskuskauppakamarin näkemyksen mukaan on hyvä, että merenkulun päästövähennystoimissa tunnistetaan uudet liiketoimintamahdollisuudet, joilla on myönteistä vaikutusta Suomen kilpailukykyyn ja kansantalouteen. Pyydämme, että **uusien liiketoimintamahdollisuuksien kartoittamisessa ja niiden eteenpäin viemisessä hyödynnetään laaja-alaisesti kaiken kokoisia yrityksiä**, niin että Suomen asemaa globaalien ympäristöhaasteiden ratkaisijana voidaan vahvistaa. Komission ehdottamalla innovaatiorahastolla voidaan muiden rahoitusmekanismien ohella vahvistaa meriliikenteen uusien ratkaisujen eteenpäin viemistä.

Keskuskauppakamari kuitenkin pyytää kiinnittämään huomiota siihen, että kun 55-valmiuspaketin lainsäädäntöehdotuksista neuvotellaan, tulisi **lainsäädäntöteksteihin saada selkeät kirjaukset, miten innovaatiorahastoa voidaan hyödyntää myös Suomen erityisolosuhteiden huomioimisessa** ja sen myötä keinoja kilpailukykyhaittojen lieventämiseksi ja logistiikkakustannusten kohtuullistamiseksi.

Keskuskauppakamarin näkemyksen mukaan on selvää, että kaikissa EU-maissa kohdataan kustannustennousua, merkittävää on kuitenkin se, kuinka **Suomen sijainti ja talvimerenkulku vaikuttavat Suomeen enemmän kuin kilpailijamaihin. On myös huomioitava, että Suomen viennin ja tuonnin osalta nojaamme erittäin vahvasti meriliikenteeseen ja meillä ei ole mahdollisuutta siirtää kuljetuksia** muihin liikennemuotoihin. Nyt esitetyt arviot kustannusten noususta ovat kasvaneet aiempiin arvioihin nähden. Lisäkustannus olisi jo lähivuosina 300–600 miljoonaa euroa vuodessa ja 2035 jälkeen jopa yli miljardi euroa vuodessa. Keskuskauppakamari korostaa, että Suomessa toimivien yritysten logistiikkakustannukset ovat jo nykyisellään korkeat. Myös kustannusnousu merikuljetusten osalta tulee siirtymään rahdinantajille.

Esitetyissä arvioissa talvimerenkulun vaikutus on noin prosentin luokkaa koko meriliikenteen kustannusvaikutuksista. **Keskuskauppakamari kuitenkin korostaa, että talvimerenkulun vaikutuksia myös tulee arvioida Suomelle tärkeiden alueellisen saavutettavuuden ja toimitusvarmuuden näkökulmista,** talvimerenkulun kustannusvaikutukset kasvavat niillä reiteillä, joilla alusten kulkeminen jääolosuhteissa on muita reittejä suurempaa. **Jäävahvistettujen alusten korkeampi polttoaineen kulutus avovesissä ja jäissä seilatessa tulee huomioida pysyvällä helpotuksella** talvimerenkululle sekä merenkulun päästökaupassa että vaihtoehtoisten polttoaineiden käytön lisäämistä koskevissa lainsäädäntöehdotuksissa.

Uusiutuvien polttoaineiden käytön lisääminen meriliikenteessä on kannatettavaa, samalla luodaan edellytyksiä näiden polttoaineiden tuotannolle ja edistetään niiden saatavuutta. On kuitenkin huomioitava, että vaihtoehtoisia merenkulun polttoaineita ei ole laajamittaisesti saatavilla tai niiden hinta ei tue laajamittaisempaa käyttöä. Neuvotteluissa olisi tärkeää varmistaa, että **lainsäädäntö mahdollistaa tavoitteiden uudelleentarkastelun liittyen vaihtoehtoisten polttoaineiden saatavuuteen ja hintakehitykseen.**

Meriliikenteen polttoaineiden verovapauden poistolle ei ole perusteita tässä tilanteessa, jossa merenkulkua ollaan liittämässä päästökauppajärjestelmään ja vaihtoehtoisten polttoaineiden käyttöä meriliikenteessä lisätään. Poisto koskisi ainoastaan EU:n sisäistä meriliikennettä ja voisi johtaa kuljetusten hiilivuotoon.

KESKUSKAUPPAKAMARI
Aleksanterinkatu 17 | 00100 HELSINKI | p. (09) 4242 6200 | f. (09) 650 303 | **www.keskuskauppakamari.fi**

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta
Viite: **E 2/2022 vp Valtioneuvoston selvitys: Meriliikennettä koskevien 55-valmiuspaketin ehdotusten vaikutukset**

Kunnioittavasti,
Päivi Wood, johtava asiantuntija, Keskuskauppakamari